

LA NATURA NO TÉ DRETS, DE JAUME GRAU, UN LLIBRE PRIM I FAL·LACIÓS

Un panflet antiecològista català (per fi!)

Constatem-ho. Les divinitats celestials que són pietoses —o la indústria editorial que publica qualsevol cosa— ens acaba de donar una immensa alegria en forma de pamflet antiecològista català. Ja era hora! Gràcies! Gràcies! Per fi! Com diu la cançó missaire: *Oh quin gran goig, quina joia!* En un país amb pinta d'emprenyat, en què tothom malparla de tothom, dissortadament no hi havia, però, fins a l'hora present ni un trist assaig contra l'ecologisme. I la greu mancança, o l'incomprensible oblit, ens recava

Ramon Alcoberro

FILÒSOF

Quasi ens sentíem insignificants (serà que ho érem?). Notàvem a faltar un gran inquisidor pamfletaire i antiecològic. Aquí que qualsevol indocumentat pontifica sobre qualsevol cosa. Aquí que tenim un examen de llibres antipujol, antimaragall, antipepé, anticarotians, antielquívulgui..., tristament ningú no havia tingut la pensada d'escriure un llibre que gosés portar com a subtítol: *Un assaig antiecològic i insostenible*. A punt estàvem de fer dejuni, de pujar el Matagalls amb xarranques i de constatar que no-som-ningú-perquè-ningú-no-ens-fot-a-parir! Però el ciutadà Sr. Jaume Grau ens ha fet pujar la moral. Per fi podreu comprar a totes les llibreries un pamflet antiecològic amb tots els ets i uts: *La natura no té drets*, escrit per «un fill de Barcelona» (sic; ho diu ell mateix a la nota biogràfica!) i editat per Cossetània de Valls. Ens ho mereixíem!

Són ni més ni menys que 175 planes de pura ignorància que, tanmateix, ens omplen de joia. Ara, finalment, podem certificar que, com a mínim, una persona en aquest país! (viscaaa!) s'ha pres l'antiecològisme prou seriósament com per dedicar-li un llibrot. Gràcies, gràcies, de debò, «fill de Barcelona»; i que Déu li ho pagui perquè, buides com estan les arques de l'ecologisme amb tanta mani contra la MAT i tant dispendi, nosaltres no podem. Però ja veu que li dediquem plana a USERDA, de tan emocionats que ens té! Si no es formen cues a la porta de les llibreries per adquirir el pamflet, que no sigui per culpa nostra; aquí uns amics estarem encantats de promocionar-lo. Tal com està el pati, només qui té un adversari sap que la seva feina no ha estat debades.

El que passa és que, les coses com siguin, posats a tenir adversaris ens hauria agradat que fossin mínimament intel·ligents, d'un quocient intel·lectual «arregladet» com si diguéssim. Però ja compre-

nem que no hem fet prou mal i encara no ens devem merèixer glòria tal. Hauria estat interessant fer-nos mereixedors d'un llibre dels que t'emprenyen però que pots discutir racionalment, sense haver de fer ús de la pura conya perquè l'argumentació no dona per mes. Una cosa com *El ecologista escèptic* de Bjorn Lomborg (Espasa, 2003) posem per cas. Però, és clar, aquest no és un país nòrdic i tampoc no ens hi posarem pedres al fetge, oi?

La tesi de *La natura no té drets* és tan original que només l'havien repetida anteriorment quasi tots els indocumentats en temes d'ecologia i ecologisme. Però com que el llibre és en català i ensenyar el qui no sap és obra de misericòrdia, farem una mica de catequesi laica (que ja és cosa de fe) a partir del llibre del Sr. Grau. D'una banda, i només per començar, resulta que segons tan eminent autor, la naturalesa no existeix —perquè «natura» és un terme cultural— i que seria més adient dir-li «biosfera» (p. 12). Caram. Això és com aquella vella de l'acudit que es queixava que quan havia après a dir «flim» resultava que s'havia de dir «penícula». A part, resulta «que no podem proclamar els drets de la natura, i quedar-nos tan amples, quan encara estem molt lluny de respectar el de les persones» (p. 10). Òndia, quin tòpic. En primer lloc cap ecologisme no «proclama» cap dret sinó que el «reclama» —cosa prou diferent— i en segon lloc mai qui reclama un dret no es que-

La natura no té drets

Un assaig antiecològic i insostenible

Jaume GRAU.

Són ni més ni menys que 175 planes de pura ignorància que, tanmateix, ens omplen de joia.

da tan ample. Qui reclama un dret lluita per ell. Però és que, a més, no se li ha acudit mai a cap ambientalista informat que els drets de la natura no siguin també drets humans. Ja és curiós que algú defensi que primer hem de solucionar els drets humans, i que després ja anirem pels drets ecològics, però no se'ls acudeixi que respirar aire net també és un dret humà. Serà que els humans no respiren?

El Sr. Grau és guionista de televisió —del canal en què treballa *Lo Cartanyà*?— i no té obligació de saber etimologia. Per això quan diu que «l'etimologia de cultura remet a conreu» (p. 13) ignora que, en llatí «cultus» vol dir, alhora i inseparablement, culte religiós i conreu de la terra. Ergo: que això de la sacralitat de la terra no s'ho han inventat quatre hippies, sinó que ve de molt lluny. Dir que quan prohibim a un esquimal caçar balenes atemptem a la seva cultura (p. 12) és com dir que quan demanem a un skin que pixi al vàter atemptem a la llibertat de fer-ho al carrer, que sembla ser una arrelada tradició skin. Dir que per saber quina espècie podem matar i quina no «cal fer una anàlisi en profunditat del nostre subconscient» (p. 18) és per preguntar-se quin subconscient té l'autor. De fet, n'hi hauria prou amb un càlcul utilitarista simple. Al Sr. Grau això de la psicologia sembla, però, que li agrada perquè sosté (p. 21) que les espècies vegetals són conscients de la seva immobilitat (com ho sap això?, que potser parla amb els geranis?).

En matèria d'animals, el Sr. Grau ho té clar: «L'animal que per convenció ens cau més simpàtic és el gos» perquè resulten «encantadors i submisos» (p.20). I això, és clar, dona per a una pura conya. Jaume Perich ja va explicar fa molts anys que els gats són molt més interessants que els gossos perquè, simplement, no hi ha gats policies! Que les

És curiós que algú defensi que primer hem de solucionar els drets humans, i que després ja anirem pels drets ecològics...

associacions d'animals són discriminatòries perquè no protegeixen els virus que també són animalons de la natura és un argument sapientíssim, també! I així successivament.

Per a escriure un pamflet, el llenguatge irònic és cosa adient; però convindria no caure en el que tècnicament s'anomenen «paralogismes», val a dir, en fal·làcies argumentatives com, per exemple, la generalització indeguda, la petició de principi, l'ex *populum* (en vulgar, argumentar que «tothom ho fa») i *ad populum* (l'argument emocional), etc. De tot aquest arsenal d'errades lògiques en va ple el llibre *La natura no té drets*. I per no posar-nos a la seva alçada no caurem tampoc en la crítica *ad hominem*. Senzillament, un llibre com aquest, amb un nivell de reflexió tan prim, l'únic que mostra és la necessitat d'aprofundir en la divulgació de l'ecologisme sense tòpics. Reconeixem que l'ecologisme no sempre és tan conseqüent com hauria de ser, perquè al cap i a la fi no es tracta ni d'una religió, ni d'una forma de santedat laica, però —de debò— ens mereixeríem una crítica més intel·ligent.